

ТВОРЧИЙ ПРОЕКТ НА СТУДЕНТСЬКОМУ ТЕЛЕБАЧЕННІ “FRANKO TV” (НА ПРИКЛАДІ ПРОГРАМ “РОЗFOCUS” І “ФРАНКО БЕЗ РЕТУШІ”)

Андріана Строцька

*Львівський національний університет імені Івана Франка,
вул. Генерала Чупринки, 49, 79044, м. Львів, Україна,
e-mail: andrianastrotska@gmail.com*

У статті розглянуто специфіку функціонування студентського телебачення “Franko TV”. На прикладі двох авторських телепроектів “розFOCUS” і “Франко без ретуші” проаналізовано процес їх підготовки та визначено відмінності між підходами студентів-журналістів до створення творчих проектів.

Ключові слова: студентське телебачення, творчий проект, Franko TV.

Студентське телебачення – своєрідний майданчик для професійної реалізації. Це формат, який поступово розвивається в сучасних вищих навчальних закладах України. Йдеться про організовану й структуровану сукупність навчальних телерадіопрограм, які створюють студенти в навчальних закладах [1, с. 84]. Цей тип засобів масової інформації спрямований не лише на студентську аудиторію, а й на абітурієнтів, які прагнуть вступити до ВНЗ і детальніше дізнатися про його університетське життя. Під час підготовки телевізійних матеріалів на студентському телебаченні майбутні журналісти активно обмінюються думками, планують знімання, вирішують проблеми й вчаться працювати в колективі, що є невід’ємною складовою у професійних редакціях. Забезпечення ВНЗ професійними телевізійними засобами для виробництва студентського аудіовізуального продукту дає змогу повноцінно реалізувати основні функції професійного телебачення. Таким чином студенти отримують усі технологічні можливості, що й професійні ЗМІ. На таких платформах майбутні журналісти інформують не лише про події, що відбуваються у навчальному закладі, а й розповідають новини їхнього міста і країни, що стосуються студентства, порушують університетські проблеми й розповідають про дозвілля, подорожі, мистецтво тощо.

У Львівському національному університеті імені Івана Франка з 2013 року функціонує студентське телебачення “Franko TV”. Проект створили студенти факультету журналістики на базі навчальної телерадіостудії кафедри радіомовлення і телебачення. Випуски новин на “Franko TV” з’являються зазвичай кожні два тижні на youtube-каналі. Так студенти вчаться створювати телематеріали всіх жанрів, вдосконалюючи свої навички та здобуваючи нові знання на практиці. Вони можуть відчути себе не лише репортерами, а й ведучими, випусковими редакторами, відеоінженерами тощо. Студенти-журналісти готують інформаційні сюжети, інтерв’ю, нариси й проводять опитування. Наприклад, у випуску новин за вересень 2017 року журналісти здійснили опитування на тему “Як минув перший місяць навчання” [3]. На цій платформі студен-

ти готують інформаційні, аналітичні й пізнавальні телематеріали. На студентському телебаченні переважають інформаційні сюжети, в яких журналісти повідомляють про цікаві та важливі події в навчальному закладі й порушують проблеми, з якими зіштовхуються студенти. Приміром, у випуску новин за вересень 2017 року в інформаційному сюжеті журналісти дізнавалися, коли облаштують новий гуртожиток для студентів [3]. Також журналісти розповідають про культурні заходи, які відбуваються в університеті, та про наукову діяльність. На youtube-каналі “Franko TV” регулярно з’являються матеріали про освітні можливості для студентів. У випуску новин за 1 грудня 2017 року журналісти повідомляють про створення нової інтернет-платформи “PenAll”, на якій студенти можуть публікувати свої матеріали [4]. А у випуску новин за 15 грудня 2017 року підготовлено сюжет про навчання закордоном та міжнародні обміни [5].

Окрім випусків новин, на студентському телебаченні “Franko TV” є авторські програми. Для прикладу, телепроекти “розFOCUS” і “Франко без ретуші” – програми, які для “Franko TV” готують студенти ЛНУ ім. Івана Франка. У процесі дослідження було детально проаналізовано ці два проекти, щоб оцінити, на якому рівні готують програми на студентському телебаченні та яких помилок у процесі їх підготовки припускаються студенти.

Телепроект “Франко без ретуші” – цикл коротких фільмів, який створений для розвінчування міфів про Івана Франка. Головне завдання проекту – зруйнувати стереотип про те, що українські письменники нудні та нецікаві, показавши постать Івана Франка як живу людину зі своїми проблемами, життєвими захопливими історіями, звичками. У проекті також порушують важливі теми про те, як сьогодні потрібно вшановувати пам’ять Івана Франка. Пізнавальним є сучасні інтерпретації його творчості, якими можна зацікавити людей.

Під час підготовки телепроекту журналіст використовував такі методи збирання інформації: метод інтерв’ю та метод роботи з документами. Головним у процесі підготовки циклу фільмів був метод інтерв’ю. Метод роботи з документами є джерелом інформації, яку журналіст використав для підготовки до інтерв’ю. Зокрема, це є аудіо- і відеоматеріали, праці дослідників-франкознавців Сербенської О. А., Рудницького Л. І., Тихолоза Б. С. і Тихолоз Н. Б. Цей метод збирання інформації був своєрідним способом аргументації фактів. Журналіст під час вивчення документів отримав точну, достовірну інформацію з джерел.

Телепроект “розFOCUS” – цикл інтерв’ю з цікавими особистостями.

Інтерв’ю (від англ. interview – зустріч, бесіда) – жанр журналістики, розмова журналіста з відомою або просто обізнаною в якійсь справі людиною головно на значущу тему, призначена для оприлюднення в мас-медіа [2, с. 169]. Особливість проекту в тому, що він побудований у формі гри. Інтерв’юєр дає інтерв’ююваному капелюх з цікавими атрибутами. Кожен предмет символізує певний елемент життя героя інтерв’ю, відповідно про який він і розповідає. Наприклад, коли інтерв’ююваний витягнув навушники, то розказував про свої музичні вподобання, а коли витягнув люстерко, то розмірковував над тим, яким хотів би себе побачити через 10 років.

У телепрограмі “Франко без ретуші” журналіст завчасно пише закадровий текст, який потім редагує випусковий редактор. І тільки після затвердження і виправлення помилок журналіст начитує текст в дикторській (невелике звукоізольоване приміщення). Таким чином мовних помилок у цьому телевізійному продукті менше, адже автор має змогу переначитати закадровий текст декілька разів, аж поки він не буде досконалим.

У телепрограмі “розFOCUS” мовні помилки з’являються частіше, адже ведучий розмовляє з інтерв’юйованим, так би мовити, у прямому ефірі. Готуючись до програми, ведучий завчасно складає питання, які ставитиме гостеві. Однак під час інтерв’ю з Євгеном Филипцем ведучий допускає низку стилістичних помилок на кшталт: “Давай тягни”, “поступати в університет” тощо [6].

“розFOCUS” і “Франко без ретуші” мають одну спільну ознаку – діалогічний характер, поданий у різних форматах. В основі обох проєктів є інтерв’ю. Якщо для першого – це жанр журналістики, то для другого – метод збирання інформації.

У “розFOCUS” ми бачимо лише бесіду між двома людьми (інтерв’юера та інтерв’юйованого). Натомість у “Франко без ретуші” немає інтерв’ю в жанровому сенсі цього терміна. Думки та висновки інтерв’юйованих франкознавців подають у вигляді синхронів, тобто фрагментів телевізійного інтерв’ю, хронометражем від 10 до 40 секунд. Доповнюють відео такі елементи як: відеоряд з інтершумом, аудіо, закадровий текст і стенд-ап журналіста. Чергування цих елементів із синхронами забезпечують матеріалу динамічність викладу при хронометражі програми в 6 хвилин.

Також у програмі “Франко без ретуші” сюжети поділені графічними вставками з формулюваннями відповідних міфів, які з плином часу почали приписувати Іванові Франкові як реальні факти. Наприклад, “міф№1 – донжуан”, “міф№2 – спав у домовині”, “міф№3 – екстрасенс”, “міф№4 – атеїст”. Очевидно, що в процесі підготовки проєкту “Франко без ретуші” журналістові довелося комплексно підійти до справи: детально спланувати знімання, знайти і виокремити кожен міф, підібрати відеоряд з різних фільмів до закадрового тексту і синхронів, аби глядач зміг краще уявити Франка в різних ситуаціях; підібрати музичну доріжку, яка за настроєм і темою доповнює картину. Ключовим етапом у створенні коротких фільмів про Франка був монтаж, під час якого важливо було подати зібраний матеріал максимально цікаво та стисло.

У проєкті “розFOCUS” в центрі уваги глядача постійно перебуває сам процес інтерв’ю. Хронометраж програми – від 15 до 22 хвилин. Проблема в тому, що увага глядача протягом такого відрізка часу неминуче знижуватиметься без вкраплення доречного відеоряду, інфографіки чи інших елементів, які сприяють динамічності та цікавості викладу матеріалу. Після запису інтерв’ю в цьому проєкті відео також монтується. Тому бажано було б на цьому етапі урізноманітнювати відеоряд, не залишаючи його у форматі, коли в кадрі лише інтерв’юер та інтерв’юйований.

Проаналізувавши два телепроєкти, було досліджено два різні жанри та підходи. У “Франко без ретуші” журналіст мав справу не лише з інтерв’ю як методом збирання інформації, а й також повинен був продумати інші складові програми: закадровий текст, синхрони, відеоряд, аудіо, стенд-апи. Таким чином завдяки переліченим елементам цей телепроєкт має більше шансів втримати увагу глядача. У “розFOCUS” в кадрі лише

інтерв'юер та інтерв'юваний. Глядачеві переглядати програму протягом 20 хвилин лише на двох людей може бути нецікаво. Тому варто було б зробити вкраплення додаткових елементів, завдяки яким матеріал не набридав, а ставав цікавішим.

Студентське телебачення як платформа для розвитку дає можливість студентам експериментувати із форматами творчих проєктів. Однак кожен такий експеримент має спиратися на професійне підґрунтя. У проаналізованих проєктах є і композиційні недоліки, і мовностилістичні помилки. Тому для студента є важливою робота над помилками після завершення створення свого проєкту. Діяльність на студентському телебаченні – це навчальний процес, який дає можливість на практиці засвоїти теоретичні знання. Медіа, створені при факультетах журналістики, дають змогу вдосконалювати студентам журналістські практичні навички безпосередньо під час навчального процесу. Можна спрогнозувати, що формат студентського телебачення з плином часу лише розвиватиметься і ставатиме більш популярним в Україні, адже він уже довів свою неабияку користь.

Список використаної літератури

1. Гоян О. Я. Студентське радіомовлення в Україні: уміти чути й бачити інших / Олесь Яремович Гоян, Ганна Ігорівна Ренська. – Київ : Наукові записки Інституту журналістики. – Т. 50. – 2013. – С. 84–88.
2. Здоровега В. Й. Теорія і методика журналістської творчості: підручник / Володимир Йосипович Здоровега. – 2-ге вид., перероб. і допов. – Львів : ПАІС, 2004. – 268 с.
3. Franko NEWS за вересень 2017 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://www.youtube.com/watch?v=урHJMmLxAYc>
4. Franko NEWS за 01.12 2017 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://www.youtube.com/watch?v=t-WSqoVBGwI>
5. Franko News за 15.12 2017 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://www.youtube.com/watch?v=bWATZLwKxml>
6. “розFOCUS. Євген Филипець” [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://www.youtube.com/watch?v=cgbbkyRR9rY&list=PLlpJh088f-Et3VVvSGWBNQST8FBPyfUS8I&index=3>

Стаття надійшла до редколегії 10. 01. 18

Прийнята до друку 25. 01. 18

**CREATIVE PROJECT ON STUDENT TELEVISION “FRANKO TV”
(BASED ON TV PROGRAMS “ROZFOCUS”
AND “FRANKO BEZ RETYSHI”)**

Andriana Strotska

*Ivan Franko National University of Lviv,
Generala Chuprynky Str., 49, 79044, Lviv, Ukraine,
e-mail: andrianastrotska@gmail.com*

This article considers the creative projects on student television on the example of the programmes “rozFOCUS” and “Franko bez retyshi”.

Student television is a good opportunity for professional realization of young journalists. For example, student television “Franko TV” has been operating in the Ivan Franko National University of Lviv since 2013. The project is created by students of the faculty of journalism.

Students prepare newscast for youtube-channel of “Franko TV” every two weeks. So the students learn to create TV stories, interviews and practically all types of journalistic television products. In this way they improve their skills and get new knowledge in practice.

Future journalists prepare information stories, interviews and various vox populi stories for student television. By the way, there are several author’s creative programmes on the “Franko TV”. For example, students prepared programmes “rozFOCUS” and “Franko bez retyshi”.

The author of this article analysed two television projects in order to appreciate the level of programmes. In particular, attention was paid to the student’s mistakes.

Television project “Franko bez retyshi” is a set of short films, which created for debunk myths about Ukrainian writer and publicist Ivan Franko. The main aim of the project is to destroy the stereotypes that the Ukrainian writers are boring and uninteresting.

Television project “ROZfocus” is a set of interview with interesting personalities. The feature of this project – it’s built in the form of a game.

In “Franko bez retyshi” the journalist was concerned not only with the interview as a method of collecting information, but he also had to think about other components of the program: narration, synchrons, video, audio, stand-up. In the case of “rozFOCUS” there are only the interviewer and the guest in a frame.

“ROZfocus” and “Franko bez retyshi” have one common feature – a dialogic character, presented in various formats. The basis of both projects is the interview. For the first case it’s a genre of journalism, and for the second – it’s a method of gathering information.

Key words: student television, creative project, Franko TV.